

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΔΗΜΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

του ΠΡΟΕΔΡΟΥ κ. Λάζαρου Κυρίζογλου

Προς τον Αναπληρωτή Υπουργό Εσωτερικών

κ. Θεόδωρο Λιβάνιο

Αθήνα, 13 Μαρτίου 2024

Η νέα αυτοδιοικητική περίοδος, που ήδη ξεκίνησε από τις αρχές του 2024, αποτελεί μια μεγάλη πρόκληση αλλά και μια μοναδική ευκαιρία, για να γίνει επιτέλους πράξη η μεγάλη Μεταρρύθμιση στην Αυτοδιοίκηση. Να προχωρήσει επιτέλους μια πραγματική και ουσιαστική αλλαγή στο μοντέλο λειτουργίας της Αυτοδιοίκησης και του Κράτους, για να πάμε την Ελλάδα και τις κοινωνίες μας ακόμη πιο ψηλά, με τους Δήμους να πρωταγωνιστούν, θέτοντας ως προτεραιότητα, να βρίσκονται διαρκώς, δίπλα στους πολίτες.

Τα προηγούμενα χρόνια έγιναν σημαντικά βήματα μπροστά. Σήμερα οι Δήμοι μας είναι πιο δυνατοί και πιο αποτελεσματικοί. Όμως ακόμη απομένουν να γίνουν πολλά. Χρειάζεται να συνδιαμορφώσουμε ένα νέο οδικό χάρτη για την Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού. Αυτή η προσπάθεια απαιτεί συνεργασίες και συναινέσεις μεταξύ της Αυτοδιοίκησης και του Κεντρικού Κράτους .

Με την ευκαιρία της σημερινής συνάντησής μας θα ήθελα, εκ μέρους του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ, να σας ενημερώσω για το συνολικό μας όραμα, για την Αυτοδιοίκηση του 2030, καθώς και για τις προγραμματικές κατευθύνσεις των προτάσεων μας, με στόχο την προώθηση της Αποκέντρωσης και την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Το όραμά μας για την Αυτοδιοίκηση του 2030.

Η Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδος, μέσα απο αποφάσεις των Διοικητικών της Συμβουλίων και των Συνεδρίων που έχει διεξάγει τα τελευταία χρόνια, έχει διατυπώσει ένα ξεκάθαρο όραμα για την Αυτοδιοίκηση του 2030.

Θέλουμε μια ισχυρή αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού :

- Με περισσότερη Αποκέντρωση , σε ένα νέο σύστημα διοικητικής οργάνωσης της χώρας και της αυτοδιοίκησης, που θα στηρίζεται στις αρχές της εγγύτητας, της επικουρικότητας και της αποτελεσματικότητας.
- Με ισχυρούς Δήμους, που θα διαθέτουν λειτουργική αυτοτέλεια και οικονομική ανεξαρτησία και θα υποστηρίζονται από επαρκείς, θεσμοθετημένους πόρους, όπως προβλέπει το Σύνταγμα της χώρας μας .
- Διεκδικούμε ενισχυμένες αρμοδιότητες και ευθύνες, με επιπλέον πόρους , προσωπικό και μέσα .
- Απαιτούμε την ουσιαστική θεσμική και οικονομική αναβάθμιση της καταστατικής θέσης του αιρετού πολιτικού προσωπικού των ΟΤΑ.
- Δίνουμε προτεραιότητα στην ισότιμη αντιμετώπιση όλων των Δήμων , ανεξαρτήτως μεγέθους, με έμφαση στους μικρούς νησιωτικούς και μικρούς ορεινούς Δήμους.
- Χρειαζόμαστε περισσότερο, καλύτερα αμοιβόμενο και επιστημονικά καταρτισμένο προσωπικό, ώστε να μπορούμε να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες των πολιτών .
- Δίνουμε βάρος στη διαφάνεια σε όλα τα στάδια διαμόρφωσης και εφαρμογής των αποφάσεων και πολιτικών που αφορούν τη λειτουργία των δήμων, καθώς και στη διαρκή δημόσια λογοδοσία στους πολίτες, για τα πεπραγμένα μας .
- Απαιτούμε σύγχρονα “εργαλεία” διοίκησης, ώστε να μπορούμε να αξιοποιήσουμε τα χρηματοδοτικά προγράμματα που έχουμε στη διάθεσή μας.

- Επενδύουμε στην αναβάθμιση του αναπτυξιακού μας αποτυπώματος, προκειμένου να αποτελούμε ισχυρό μοχλό ανάπτυξης των τοπικών κοινωνιών , αλλά και πολλαπλασιαστή ισχύος στην εθνική προσπάθεια για αναπτυξιακή επανεκκίνηση της Πατρίδας μας.
- Θέτουμε ψηλά στην ατζέντα μας την ανάγκη να ανταποκριθούμε στις σύγχρονες προκλήσεις για πόλεις ψηφιακές, “έξυπνες”, “πράσινες” , βιώσιμες και ανθεκτικές στις απειλές της κλιματικής κρίσης.
- Δημιουργούμε τους αναγκαίους μηχανισμούς και εφαρμόζουμε πολιτικές με ισχυρό κοινωνικό αποτύπωμα, για να είμαστε στο πλευρό των πολιτών που έχουν πραγματική ανάγκη από στήριξη κι έμπρακτη αλληλεγγύη.
- Διεκδικούμε να έχουμε τον πρώτο λόγο και ρόλο στις υποθέσεις που αφορούν τις πόλεις και τις τοπικές μας κοινωνίες.

Οι θέσεις της Κ.Ε.Δ.Ε. για ισχυρούς Δήμους

Οι θέσεις μας, με την ευκαιρία της εναρκτήριας συνεδρίασης του νέου Δ Σ της ΚΕΔΕ που προήλθε από τις εκλογές της 2ας Μαρτίου 2024, κωδικοποιούνται στους ακόλουθους 4 σημαντικούς προγραμματικούς στόχους, που θα μπορούσαν να είναι και οι Πυλώνες της επόμενης σημαντικής «Μεταρρύθμισης Αποκέντρωσης και Αυτοδιοίκησης».

Γνωρίζουμε πως αποτελεί προγραμματική δέσμευση της σημερινής Κυβέρνησης και προσωπικά του Πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη η υλοποίηση ενός Πολυδιάστατου Εκσυγχρονισμού, που αφορά οριζόντια όλα τα πεδία της δημόσιας ζωής, έχοντας πάντα στο επίκεντρο της πολιτικής τον πολίτη. Άρα αφορά και την Τοπική Αυτοδιοίκηση, που αποτελεί πεδίο της δημόσιας ζωής και θεσμό, που βρίσκεται εγγύτερα στον πολίτη και τα ζητήματα της καθημερινότητάς του.

Καταθέτοντας το υπόμνημα αυτό, ζητάμε τη στήριξή σας για να κάνουμε βήματα μπροστά στο εγχείρημα αυτό , με την Αυτοδιοίκηση στην πρώτη γραμμή. Ζητάμε τη θεσμική και ουσιαστική σας συνδρομή για να κάνουμε πράξη το μεγάλο κοινό μας στόχο, να αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο η συνταγματική επιταγή για διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια της αυτοδιοίκησης.

1ος Στόχος: Δήμοι Οικονομικά Ισχυροί και Ανεξάρτητοι. Ισόρροπη Ανάπτυξη – Ενίσχυση των μικρών Δήμων

Είναι αναγκαίος ο ισόχρονος, παράλληλος βηματισμός και η δίκαιη ανάπτυξη όλων των δήμων από την Ορεστιάδα μέχρι την Γαύδο και από το Νεστόριο μέχρι το Καστελόριζο. Είναι ασφαλώς θετική η εφαρμογή του νέου συστήματος κατανομής των ΚΑΠ από 1/1/24 στους δήμους, κατά την οποία κανένας δήμος δεν έχει μείωση των πόρων του. Κρίνουμε σημαντική την αύξηση της τακτικής επιχορήγησης σε σχέση με το 2023, η οποία όμως μειώνεται εξαιτίας της παρακράτησης πόρων για το τέλος ταφής, που έχει ως αποτέλεσμα σε πολλούς δήμους να είναι σχεδόν μηδενική.

Επιπλέον, υπάρχουν εκκρεμείς οικονομικές υποχρεώσεις προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση (παρακρατηθέντες πόροι, κάλυψη του ενεργειακού κόστους, ναυαγοσώστες, αδέσποτα, απόδοση 7,5 εκ. € στα ΚΔΑΠ για το διάστημα 2022 - 2023 κλπ.) που καθιστούν δύσκολη την ομαλή εκπλήρωση των υποχρεώσεων μας απέναντι στους πολίτες των τοπικών μας κοινωνιών. Για να έχουν οι Δήμοι μας τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται στις ευθύνες κι αρμοδιότητές τους, χρειάζονται οικονομική αυτοτέλεια.

Για την αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν τα οικονομικά των Δήμων, θα χρειαστούμε την ενεργητική υποστήριξη του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και τη θετική σύμπραξη του Υπουργείου Οικονομικών.

Πρώτο απαραίτητο βήμα , η εφαρμογή του Συντάγματος και των Νόμων που έχει ψηφίσει το Εθνικό μας Κοινοβούλιο

Κατά τη διάρκεια της κρίσης οι Δήμοι ανέλαβαν να υποστηρίξουν τους χειμαζόμενους πολίτες. Με τις κοινωνικές μας υπηρεσίες και τις πρωτοβουλίες που αναλάβαμε, συμβάλαμε στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, παρά το γεγονός ότι υποστήκαμε τεράστια μείωση των εσόδων μας, ιδιαίτερα των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), κατά 60% περίπου. Σημειώνεται ότι παρά τη μείωση των εσόδων και την αύξηση των δαπανών, όλη την προηγούμενη δεκαετία, η πρωτοβάθμια ΤΑ προσέφερε στον Κρατικό Προϋπολογισμό πλεονάσματα, αναδεικνύοντας την αποτελεσματικότητά της και στην οικονομική διαχείριση.

Τη στιγμή που η δημοσιονομική κατάσταση έχει ομαλοποιηθεί και η χώρα έχει ενταχθεί σε αναπτυξιακή τροχιά, ο μοναδικός φορέας της Γενικής Κυβέρνησης που παραμένει δέσμιος μνημονιακών αγκυλώσεων είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Οι Δήμοι δεν διεκδικούν τίποτα παραπάνω παρά μόνο την εφαρμογή του Συντάγματος και των Νόμων.

Συγκεκριμένα με βάση την παρ. 5 του άρθρου 102 του Συντάγματος, κάθε μεταφερόμενη αρμοδιότητα οφείλει να συνοδεύεται από τους ανάλογους πόρους και την πλήρη και ανόθευτη εφαρμογή του Ν. 3852/2010 (άρθρο 259).

Τα συμπεράσματα από τον Κρατικό Προϋπολογισμό 2024 είναι ότι:

- Παρά την θετική πορεία της Ελληνικής Οικονομίας και των δημοσιονομικών μεγεθών, η ΤΑ αντιμετωπίζεται ακόμα με μνημονιακούς όρους και νόμους.
- Συνεχίζεται η στρεβλή εφαρμογή του Ν. 3852/2010
- Η απουσία της διακριτής συμμετοχής των Δήμων στο ΠΔΕ και το ΤΑΑ είναι εμφανής.
- Είναι πλέον ευδιάκριτη η ανάγκη δημιουργίας εναλλακτικών πηγών χρηματοδότησης, κυρίως στον τομέα των δημοτικών επενδύσεων.
- Δεν υπάρχει πρόβλεψη για κάλυψη του ενεργειακού κόστους όπως επίσης και των συνεπειών από τις φυσικές καταστροφές.

Η Ελληνική οικονομία δείχνει να ανθίσταται στις πιέσεις και να επιτυγχάνει σημαντικούς ρυθμούς μεγέθυνσης. Παρουσιάζει τη δεύτερη μεγαλύτερη μεγέθυνση του ΑΕΠ, στην Ευρωζώνη. Τα αισιόδοξα μηνύματα μένει να φανούν και στα οικονομικά των δήμων.

Εάν εφαρμοζόταν ο Νόμος 3852/2010 χωρίς παρεκκλίσεις και μνημονιακές διατάξεις, οι συνολικοί ΚΑΠ των Δήμων, με βάση τις προβλεπόμενες αποδόσεις των τριών φόρων, θα έπρεπε να είναι 7,5 δις € (Όπως είναι γνωστό οι ΚΑΠ χρηματοδοτούνται αναλογικά από τα έσοδα των ΦΠΑ, Φόρου Εισοδήματος και ΕΝΦΙΑ) .

Θα πρέπει λοιπόν ως πρώτο βήμα και άμεσα , να καταργηθεί το άρθρο 44 του ν.5000/2022, που θεσπίζει ανώτατο πλαφόν 3,528 δις € στους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), ανεξάρτητα από τον Ν. 3852/2010 και την εξέλιξη των φορολογικών εσόδων (Φόρος Εισοδήματος, ΦΠΑ, ΕΝΦΙΑ), που χρηματοδοτούν το καλάθι των ΚΑΠ.

15 θέσεις για Ισχυρούς Οικονομικά Δήμους

Παράλληλα , **ζητούμε την υιοθέτηση των δεκαπέντε (15) παρακάτω θέσεων, ως αναγκαίο βήμα για να περάσουμε στην επόμενη μέρα για την αυτοδιοίκηση.**

1. Την αύξηση κατά 10% από το 2024 των πόρων που αποδίδονται στην Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού, μέσω των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων (ΚΑΠ), ώστε να καλύπτεται το σύνολο των λειτουργικών δαπανών των Δήμων.
2. Την καταβολή έκτακτης χρηματοδότησης, για την κάλυψη της επιπλέον δαπάνης που προκαλεί η αύξηση των αποδοχών των εργαζομένων στους Δήμους από 1-1-2024, που σωστά αποφάσισε η Κυβέρνηση.
3. Την εκπόνηση κι εφαρμογή προγράμματος υποστήριξης των μικρών Δήμων (ορεινών, νησιωτικών και νεοσύστατων Δήμων, με τη σύσταση «Κοινών Υπηρεσιών» και τηλε-υποστήριξης), με ειδική χρηματοδότηση.
4. Την αύξηση των πόρων μέσω των ΚΑΠ, για κάθε νέα αρμοδιότητα που θα μεταβιβαστεί στους Δήμους το επόμενο διάστημα, παράλληλα με τη μεταφορά και του απαραίτητου προσωπικού, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 102 του Συντάγματος.
5. Την κάλυψη του συνόλου του κόστους της δαπάνης που προκαλεί στους Δήμους η αρμοδιότητα της ναυαγοσωστικής κάλυψης.
6. Την κάλυψη του συνόλου του ποσού που διατέθηκε από τους Δήμους για το αυξημένο ενεργειακό κόστος που υπολογίζεται στα 100 εκ. Ευρώ και ειδικότερα τη θέσπιση ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης για τη χρηματοδότηση των ΔΕΥΑ απο τον κρατικό προϋπολογισμό, με βάση τα πραγματικά στοιχεία κατανάλωσης
7. Τη χρηματοδότηση με το 30% των πόρων που προβλέπει το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης 2021-2025, για έργα της τοπικής αυτοδιοίκησης, το οποίο ζητούμε να ενταχθεί στη ΣΑΤΑ.
8. Την επέκταση του Προγράμματος «Α. Τρίτης» την περίοδο 2024-2027, για τη χρηματοδότηση απαλλοτριώσεων, έργων πολιτικής προστασίας κι αντιμετώπισης των συνεπειών της κλιματικής κρίσης.Καθώς και την επέκταση της απαλλαγής απο το ΦΠΑ, στο σύνολο των έργων, υπηρεσιών και προμηθειών που εντάσσονται στο συγκεκριμένο πρόγραμμα.
9. Την αύξηση του προϋπολογισμού για έργα που αφορούν Δήμους και θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ 2024-2027 και το Ταμείο Ανάκαμψης.
10. Την απόδοση πόρων από τον ΕΟΑΝ και το Πράσινο Ταμείο, για τη χρηματοδότηση «πράσινων» έργων σε όλους τους Δήμους.
11. Τον «επαναπατρισμό» του συνόλου των πόρων που αφαιρέθηκαν από τους Δήμους (τέλη παραχωρησιούχων, ζύθου, βοσκής, τελών φυσικού αερίου και πετρελαιοειδών, κλπ).

12. Τη σταδιακή απόδοση των παρακρατηθέντων πόρων απο προηγούμενα έτη, τα οποία δεν απεμπολούμε.
13. Την απόδοση του φόρου διαμονής απο ξενοδοχεία και airBnb (city tax) στους Δήμους, προκειμένου να κατευθυνθούν στην τοπική τουριστική ανάπτυξη.
14. Την υποστήριξη του ρόλου των Περιφερειακών Επιτροπών Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (άρθρο 64 του Ν.4914/2022) στην εξειδίκευση και την εφαρμογή των Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021–2027.
15. Την έγκριση από το «Πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων», ενός Προγράμματος για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις (ΟΧΕ), τους Δήμους, τις ΔΕΥΑ, τους ΦοΔΣΑ κλπ.

2ος Στόχος: Δήμοι με Διοικητική Αυτοτέλεια και Ικανότητα.

Ως Κ.Ε.Δ.Ε. θεωρούμε ότι τώρα είναι η ώρα να προχωρήσουμε στην υιοθέτηση πολιτικών που θα διασφαλίσουν ένα σύγχρονο κι αποτελεσματικό μοντέλο λειτουργίας για τους Δήμους, που θα μας επιτρέπει να λειτουργούμε με διοικητική αυτοτέλεια κι αυξημένη αποτελεσματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε αναγκαία:

- Τη σύνταξη του Νέου Κώδικα Αυτοδιοίκησης.
- Τη Σύνταξη του Νέου Κώδικα Δημοτικών Υπαλλήλων.
- Την κατάργηση των εγκρίσεων σκοπιμότητας των αποφάσεων των Δήμων από τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις και τα Υπουργεία ώστε κάθε έλεγχος των αποφάσεων να αφορά μόνο τη νομιμότητά τους. Ένα πρώτο θετικό βήμα έγινε με τα άρθρα 57, 58 και 60 του Ν.5003/2022, που έθεσε αποκλειστική προθεσμία 20 ημερών για την έγκριση ορισμένων αποφάσεων των ΟΤΑ, αλλά χρειάζεται διεύρυνση της διοικητικής αυτοτέλειας των δήμων.
- Τη διεύρυνση, σύμφωνα και με τον Ευρωπαϊκό Χάρτη Τοπικής Αυτονομίας, των βαθμών ελευθερίας των δήμων στην οργάνωση των υπηρεσιών τους.
- Την υιοθέτηση της πρότασης της Κ.Ε.Δ.Ε., όσον αφορά τον θεσμό της κινητικότητας, ώστε να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του δημάρχου για το προσωπικό όλων των κατηγοριών και όχι μόνο των τεχνικών και των οικονομικών υπαλλήλων.
- Την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας των Δήμων, μέσω του Προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ 2021–2027, όπως προβλέπεται στο άρθρο 43 του Ν.4914/2022.
- Την υλοποίηση ενός 4ετους προγράμματος για την κάλυψη των κενών θέσεων σε προσωπικό των Δήμων, τη στελέχωση των νέων υπηρεσιών και την αντικατάσταση των αποχωρούντων υπαλλήλων (με την κινητικότητα και τη συνταξιοδότηση).
- Τη βελτίωση της καταστατικής θέσης των αιρετών της Αυτοδιοίκησης, με βάση τις σχετικές προτάσεις της Κ.Ε.Δ.Ε., με όρους οικονομικής και θεσμικής ισοτιμίας σε σχέση με το άλλο πολιτικό προσωπικό. Επισημαίνουμε δύο χαρακτηριστικά σημεία: (α) Σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο οι αιρετοί θεωρούνται ένοχοι μέχρις αποδείξεως της αθωότητας τους, ενώ ο κατηγορούμενος είναι αθώος έως

αποδείξεως τη ενοχής του. Τίθενται αιρετοί σε αργία με μόνη την παραπομπή, χωρίς τουλάχιστον καταδικαστική απόφαση σε πρώτο βαθμό επί κακουργημάτων. Το θεσμικό πλαίσιο είναι αναχρονιστικό, κακό, άδικο. (β) Οι αποζημιώσεις των αιρετών (δημάρχων, αντιδημάρχων, προέδρων Δημ. Συμβουλίων) είναι απαράδεκτα χαμηλές. Υφιστάμενοί μας έχουν μεγαλύτερες αποδοχές από εμάς. Οι Βουλευτές και οι αυτοδιοικητικοί είμαστε οι μόνοι που εκλεγόμαστε με άμεση καθολική και μυστική ψηφοφορία από τους πολίτες. Κατά συνέπεια πρέπει να αντιμετωπιζόμαστε θεσμικά και οικονομικά, όχι το ίδιο αλλά ανάλογα με τους Βουλευτές. Τώρα αντιμετωπιζόμαστε ως παρίες του πολιτικού μας συστήματος. Οι αποζημιώσεις των αιρετών δεν βαρύνουν τον κρατικό προϋπολογισμό.

- Την υλοποίηση διετούς προγράμματος συγκρότησης των επτά (7) Αυτοτελών Υπηρεσιών Εποπτείας ΟΤΑ (διασφάλιση υποδομής και εξοπλισμού, πρόσληψη προσωπικού, οργάνωση υπηρεσιών και εκπόνηση προτύπων, κατάρτιση και συμβουλευτική υποστήριξη προσωπικού, ενημέρωση αιρετών και υπαλλήλων ΟΤΑ).
- Την απλούστευση και επιτάχυνση των διαδικασιών πρόσληψης του προσωπικού μέσω του ΑΣΕΠ.
- Την υλοποίηση προγράμματος Συλλογικής Υποστήριξης για την ενσωμάτωση των Νομικών Προσώπων στους Δήμους (Ν.5056/2023).
- Την ολοκλήρωση του Προγράμματος στελέχωσης της Δημοτικής Αστυνομίας (Ν. 5003/2022) (πρόσληψη και κατάρτιση προσωπικού κλπ).
- Την ολοκλήρωση του Προγράμματος συγκρότησης των Υπηρεσιών Δόμησης (ΥΔΟΜ).
- Τη συγκρότηση του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων (Ν.4795/2021 και Ν.5013/2023).
- Τη βελτίωση της δημοσιονομικής διαχείρισης των Δήμων, με την υποστήριξη της ΕΕΤΑΑ.
- Την αποσαφήνιση των αρμοδιοτήτων όταν ασκούνται «συντρέχουσες» αρμοδιότητες, δηλαδή όταν ασκούν τυπικά και πρακτικά την ίδια αρμοδιότητα ταυτόχρονα δύο διοικητικά επίπεδα (Υπουργείο ή Αποκεντρωμένη Διοίκηση, οι Περιφέρειες, οι Δήμοι).
- Την αλλαγή της διοικητικής υπαγωγής υπαρχουσών συγκροτημένων δομών, που ήδη λειτουργούν σε τοπικό επίπεδο.

3^{ος} Στόχος: Πράσινες πόλεις , προστασία του Περιβάλλοντος και Αειφόρος Ανάπτυξη.

Έχουμε διατυπώσει προτάσεις για όλα τα ζητήματα που αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης: Τα Χωροταξικά και τα Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια, τη διαχείριση των απορριμμάτων, τη διαχείριση της ύδρευσης και της αποχέτευσης, την εξοικονόμηση ενέργειας και την αξιοποίηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας, την ηλεκτροκίνηση των οχημάτων, τις προστατευόμενες περιοχές Natura κλπ. Αρκετές από τις προτάσεις μας δεν υιοθετήθηκαν ως σήμερα.

Θα χρειαστούμε την ενεργητική υποστήριξη του Υπουργείου Εσωτερικών, αλλά και τη θετική σύμπραξη του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για να γίνουν πράξη οι 12 θέσεις που προωθούμε κι αφορούν την προστασία του περιβάλλοντος και την προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης.

Συγκεκριμένα ζητούμε

1. Την ακύρωση του παράλογου τέλους ταφής που επιβαρύνει αδικαιολόγητα τους προϋπολογισμούς των Δήμων και τους πολίτες.

Για το θέμα αυτό κατατέθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας η αίτηση ακύρωσης της ΚΕΔΕ και 164 δήμων της χώρας κατά τριών αποφάσεων του υπουργείου Εσωτερικών, με τις οποίες παρακρατούνται από τους ΚΑΠ των δήμων, «οφειλόμενα» ποσά, από τη μη καταβολή τέλους ταφής απορριμμάτων και κατ' επέκταση κατά της θέσπισης της επιβολής του τέλους ταφής των απορριμμάτων στους δήμους.

Ειδικότερα με την πρώτη προσβαλλόμενη απόφαση παρακρατήθηκε το συνολικό ποσό 48.637.601,30 ευρώ από τους ΟΤΑ α' βαθμού, ως δήθεν οφειλόμενο τέλος ταφής για το α' εξάμηνο του 2023.

Με τη δεύτερη προσβαλλόμενη απόφαση επιχορηγήθηκε ο Εθνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (ΕΟΑΝ) με συνολικό ποσό 129.141.872,00 ευρώ για την εξόφληση του δήθεν οφειλόμενου ποσού των ΟΤΑ. α' βαθμού για το τέλος ταφής του έτους 2022 και για το τέλος ταφής α' εξαμήνου έτους 2023. Η επιχορήγηση του ΕΟΑΝ προκύπτει εξ ολοκλήρου από παρακρατήσεις, σε βάρος των δήμων της χώρας, από τους οφειλόμενους σε αυτούς ΚΑΠ.

Με την τρίτη προσβαλλόμενη απόφαση παρακρατήθηκε εκ νέου σε βάρος των δήμων της χώρας συνολικό ποσό 6.708.689,21 ευρώ.

Για το 2024 οι δήμοι θα επιβαρυνθούν με το ποσό των 240 εκ. ευρώ για την αναδρομική καταβολή του τέλους ταφής των απορριμμάτων των ετών 2022, 2023 και του πρώτου εξαμήνου του 2024.

2. Την επικαιροποίηση του Εθνικού και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων.

3. Την απόδοση πόρων από τον ΕΟΑΝ και το «Πράσινο Ταμείο» για την υλοποίηση επενδυτικών έργων και δράσεων για την προώθηση της ανακύκλωσης, τον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού των Δήμων και την υιοθέτηση του μοντέλου της κυκλικής οικονομίας για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων.

4. Τη διαμόρφωση του νέου εθνικού σχεδίου για τη διαχείριση των υδάτων, στη βάση του ολιστικού σχεδίου διαχείρισης που εκπονεί η Κ.Ε.Δ.Ε., που δεν θα αφορά μόνον το πόσιμο νερό, αλλά και τα αρδευτικά ύδατα. Με αναδιοργάνωση της δημόσιας πολιτικής άρδευσης κι ενίσχυση του συστήματος των ΤΟΕΒ, ΓΟΕΒ & ΔΕΥ

5. Την προώθηση της ηλεκτροκίνησης, με παράλληλη προώθηση της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές

6. Την ενίσχυση του θεσμού των ενεργειακών Κοινοτήτων και τη δημιουργία του απαραίτητου χώρου στο δίκτυο του ΔΕΔΔΗΕ για την αξιοποίηση της ενέργειας που θα παράγεται.

7. Τη χρηματοδότηση για την υλοποίηση έργων ενεργειακής αναβάθμισης δημόσιων και δημοτικών κτιρίων και υποδομών.

8. Την προώθηση ενός κοινά αποδεκτού πλαισίου για τη βελτίωση της δημόσιας πολιτικής ύδρευσης και αποχέτευσης των πόλεων και των οικισμών της χώρας, καθώς και της οργάνωσης των αυτοδιοικητικών δομών παροχής των σχετικών υπηρεσιών.

9. Την πρόβλεψη να συμπεριληφθούν οι Δήμοι στις βασικές Γνωμοδοτούσες Υπηρεσίες αδειοδότησης των έργων ΑΠΕ και να αυξηθούν τα αντισταθμιστικά οφέλη προς αυτούς.
10. Την εκπόνηση και εφαρμογή ενός τριετούς Εθνικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας, με πρόβλεψη ενός διακριτού υποπρογράμματος τεχνικής υποστήριξης για τη προσαρμογή και οργάνωση των φορέων της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης στην άσκηση των αρμοδιοτήτων πολιτικής προστασίας και στο συντονισμό με τον εθνικό επιχειρησιακό σχεδιασμό.
11. Τη δημιουργία ισχυρών περιφερειακών και τοπικών δομών και μηχανισμών πολιτικής προστασίας που προβλέπει ο Ν.4662/2020.
12. Την ενίσχυση των δομών Πολιτικής Προστασίας των Δήμων και των Συνδέσμων με εξοπλισμό και μέσα αξιοποιώντας πόρους από το Ε.Π. Πολιτική Προστασία και το Ταμείο Ανάκαμψης. Καθώς και το ξεκαθάρισμα των αρμοδιοτήτων με τη βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου (αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων, επιτάχυνση συναφών δημόσιων πολιτικών, ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού, αύξηση της ετήσιας χρηματοδότησης, εγχειρίδιο πολιτικής προστασίας, ψηφιοποίηση των λειτουργιών της δημόσιας πολιτικής κλπ).

4^{ος} Στόχος: Ψηφιακός Μετασχηματισμός των Δήμων

«Έξυπνες πόλεις» και Ψηφιακοί Δήμοι

Δίνουμε βάρος στην περαιτέρω προώθηση του Ψηφιακού Μετασχηματισμού των πόλεων μας και στην ενσωμάτωση της Τεχνητής Νοημοσύνης στις λειτουργίες των Δήμων μας. Το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το ΕΣΠΑ χρηματοδοτούν το Πρόγραμμα «Έξυπνες Πόλεις». Οι 17 μεγάλοι Δήμοι χρηματοδοτούνται από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Όμως αυτό δεν αρκεί, πλέον είναι απαραίτητο να προχωρήσουμε στα επόμενα βήματα που αφορούν:

- Την υλοποίηση σχεδίου συλλογικής υποστήριξης των υπόλοιπων 315 Δήμων, για την αξιοποίηση του Προγράμματος «Έξυπνες Πόλεις» που χρηματοδοτείται μέσω του ΕΣΠΑ.
- Την εκπόνηση τετραετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος προώθησης της Ψηφιακής Πολυεπίπεδης Διακυβέρνησης, με πιλοτική εφαρμογή της σε «ώριμες» δημόσιες πολιτικές όπως είναι η Διαχείριση Ύδρευσης και Αποχέτευσης, η Διαχείριση Στερεών Αποβλήτων, η Παροχή Κοινωνικών Υπηρεσιών, κλπ.
- Την επέκταση του προγράμματος γρήγορης και δωρεάν πρόσβασης στο διαδίκτυο, σε όλους τους Δήμους της χώρας.

Στην εκπόνηση και εφαρμογή αυτού του Προγράμματος και σε ό,τι άλλο χρειαστεί για τον ψηφιακό μετασχηματισμό των Δήμων **χρειαζόμαστε την ενεργητική υποστήριξη του Υπουργείου Εσωτερικών και φυσικά υπολογίζουμε και στην υποστήριξη του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης.**

Η ΚΕΔΕ είναι ανοικτή στο διάλογο και την συνεργασία μαζί σας, ώστε **να ξεκινήσει ΑΜΕΣΑ η συζήτηση και αποδοχή των προτάσεών μας**, προκειμένου οι δήμοι να

μπορούν να ανταποκριθούν στις αρμοδιότητές τους και στην παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών στους πολίτες.